

ETT

Hans kusin Freddie berättade för honom om stöten en varm kväll tidigt i juni. Ray Carney hade flängt runt i stan hela dagen – norrut och söderut, fram och tillbaka. Motorn ständigt i gång. Det första stoppet var på Radio Row för att hämta upp tv:n han lämnat in och försöka göra sig av med de tre sista radioapparaterna, två RCA och en Magnavox. Han hade gett upp hoppet om dem, hade inte sålt en radio på ett och ett halvt år hur mycket han än hade sänkt priserna. Nu behövde han utrymmet i källaren till vilstolarna som skulle komma från Argent nästa vecka, plus eventuella fynd från den döda tantens lägenhet senare på eftermiddagen. Radioapparaterna hade varit senaste nytt tre år tidigare; nu låg de blanka mahognyskåpen inbäddade i tjocka filter på flaket, ordentligt fastsurrade med läderremmar. Pickupen skumpade fram i West Side Highways helvetesspår.

Samma morgon hade *Tribune* publicerat en ny artikel om stans planer på att riva viadukten. Vägen hade varit ett hafsvverk redan från början, trång och ojämnt stenlagd, och även den bästa av dagar stockades bilarna i en arg kör av tutor och svordomar. När det regnade förvandlades potthålen till förrådiska dammar i det eländiga underlaget. Veckan innan hade en kund kommit in i butiken med bandage runt huvudet som en mumie – en bit av vägräcket hade gått av och träffat honom rakt i skallen där han gick, på gatan nedanför. Han sa att han tänkte stämma dem. ”Inte mer än rätt”, sa Carney. I närheten av Twenty-Third Street gick däcken ner i en krater och för ett ögonblick undrade han

om en av RCA-apparaterna skulle flyga ner i Hudsonfloden. Han var lättad när han till slut fick svänga av vid Duane Street utan att någonting hade hänt.

Carneys man på Radio Row hade sin butik halvvägs nedför Cortlandt, i närheten av Greenwich Street, mitt i smeten. Han hittade en parkeringsplats utanför Samuel's Amazing Radio – LAGAR ALLA MODELLER & MÄRKEN – och gick för att se om Aronowitz var inne. Två gånger det senaste året hade han kört hela vägen ner bara för att sedan upptäcka att butiken var stängd, trots att det var mitt på dagen.

Några år tidigare hade en promenad längs de fullspäckade skyltfönstren varit som att vrida ratten på en radio – från hornhögtalaren i en butik vällde högljudd jazz ut på gatan, från en annan en tysk symfoni, sedan ragtime och så vidare. S & S Electronics, Landy's Top Notch, Steinway the Radio King. Nu hördes allt oftare rock'n'roll, ett desperat försök att locka in ungdomarna, och fönstren var fulla med tv-apparater; de senaste underverken från DuMont och Motorola och de andra. Skåp i ljus trä, de nya strömlinjeformade bärbara modellerna och tre-i-ett-anläggningar med bildrörsskärm, radiomottagare och skivtallrik i samma möbel, väldigt snyggt. Det som inte hade förändrats var Carneys slingrande väg mellan de stora lådorna och korgarna med elektronrör och transformatorer på trottoaren som lockade elektronikentusiaster från hela regionen. Alla komponenter man kunde behöva, oavsett märke och modell, till rimliga priser.

Ovanför honom fanns ett hål där Ninth Avenue-linjens högbana en gång gått. Den som försvann. Hans far hade tagit med honom hit ett par gånger när han var liten, på något av sina mystiska ärenden. Carney tyckte sig fortfarande höra tåget ibland, bakom musiken och köpsläendet på gatan.

Aronowitz satt böjd över glasdisken och petade på en av sina manicker med en lupp fasttryckt i ögonhålan. ”Mr Carney.” Han hostade.

Det fanns inte många vita män som kallade honom mister. Inte på nedre Manhattan i alla fall. Första gången Carney kom ner i affärer låtsades de vita butiksbiträdena inte om honom och valde i stället att betjäna hobbyentusiasterna som kom in medan han stod och väntade. Hur han än harklade sig och gestikulerade förblev han ett svart spöke i butik efter butik, genomled all den vanliga standardförödmjukelsen, ända tills han gick uppför den svarta järntrappan till Aronowitz & Sons och föreståndaren frågade: "Kan jag stå till tjänst, sir?" Kan jag stå till tjänst som i *Kan jag stå till tjänst?* och inte *Vad gör du här?* Ray Carney hade genom åren lärt sig höra skillnad på nyanserna.

Den där första dagen sa Carney att han hade en radio som behövde lagas; vid sidan om den ordinarie verksamheten hade han ganska nyss börjat handla med bättre begagnade apparater. Aronowitz avbröt honom när han försökte förklara problemet och började direkt att skruva upp höljet. Carney brydde sig inte om att säga något efter det, ställde bara ner radion framför maestron och lät honom göra som han fann för gott. Den vanliga rutinen: en första felundersökning med blixtrande silverinstrument under uppgivna suckar och grymtanden. Test av säkringar och resistorer med Diagonometern, spänningskalibrering, noggrant rotande i de omärkta facken på backskåpen som stod längs den mörka butikens väggar. Om något större var i görningen snurrade Aronowitz på stolen och försvann under nya grymtanden ut i verkstaden längst in. Han påminde Carney om ekorrarna i parken som kilade kors och tvärs på jakt efter försvunna nötter. De andra ekorrarna på Radio Row kanske förstod hans beteende, men för en lekman som Carney såg det rent djuriskt ut.

Ofta gick Carney och köpte en ost- och skinkmacka längre ner på gatan så att den gamle mannen fick arbeta i fred.

Aronowitz lyckades alltid laga felet, hitta rätt komponent. Men den nya tekniken bråkade med honom, och om Carney

kom med en tv brukade han be honom hämta den nästa dag, eller veckan därpå, när bildröret eller förstärkaren hade kommit. Han vägrade skämma ut sig genom att gå till konkurrenterna längre ner på gatan. Det var så det kom sig att Carney var där den förmiddagen. Han hade lämnat in en tjuoentums Philco veckan innan. Om han hade tur ville den gamle mannen ha radioapparaterna också.

Carney bar in en av de stora RCA-apparaterna i butiken och gick ut för att hämta den andra. ”Jag hade bett grabben hjälpa till”, sa Aronowitz, ”men jag har varit tvungen att dra ner på hans timmar.”

Grabben, Jacob, var en sur, ärrig tonåring från slumkåkarna på Ludlow Street, och såvitt Carney visste hade han inte jobbat i butiken mer än ett år. Skyltens ”& Sons” hade aldrig varit mer än en förhoppning – Aronowitz hustru hade för länge sedan flyttat hem till sin syster i Jersey – men att lova mycket och sikta högt var ett återkommande tema på Radio Row. *Bäst i stan, Mest värde för pengarna, Oslagbart*. Elektronikboomen ett par årtionden tidigare hade förvandlat området till en grogrund för spirande invandrardrömmar. Häng upp din skylt, visa vad du går för och klättra upp ur hyreskasernernas gytter. Öppna en filial om affärerna går bra, ta över grannbutikens lokaler när den konkar. Lämna företaget vidare till nästa generation och dra dig tillbaka till någon av de nya villaförörterna på Long Island. Om affärerna går bra.

Carney tyckte att Aronowitz borde stryka & Sons helt och hållet och satsa på något modernare: Atomic Tv & Radio, Jet Age Electronics. Men han sa ingenting; i deras förhållande var det Aronowitz som kom med de goda råden, från en entreprenör till en annan, oftast av typen ”läkare, bota dig själv”. Carney behövde ingen hjälp med vare sig bokföringsrutiner eller varu-placering. Hans affärsexamen från Queens College hängde på kontoret, bredvid ett signerat foto av Lena Horne.

Carney bar in den sista av de tre radioapparaterna. Trafiken ute på trottoaren var inte vad den en gång varit.

”Nej, de är inte trasiga”, sa Carney när Aronowitz tog fram det gröna filtfordralet där han hade sina instrument. ”Jag tänkte att de kanske kunde vara av intresse.”

”Det är inget fel på dem?” Som om tanken på något funktionsdugligt var honom fullkomligt främmande.

”Jag tänkte att jag lika gärna kunde höra mig för när jag ändå skulle hit och hämta tv:n.” Å ena sidan var förstås frågan vad en radioreparatör skulle med radioapparater till, men alla företagare hade sina sidoverksamheter. Han visste att det även gällde Aronowitz. ”Du kanske har användning för delarna?”

Aronowitz axlar sjönk ihop. ”Delar. Jag har inga kunder, mr Carney, men delar har jag så det räcker.”

”Du har ju mig.”

”Jag har ju dig, mr Carney. Och du är pålitligheten själv.” Han frågade hur det var med Carneys fru och dotter. Ett till barn på väg? Mazel tov. Han drog tummen längs de svarta hängslena och funderade en stund. Damppartiklar virvlade i ljuset. ”Jag känner en kille i Camden”, sa Aronowitz. ”Specialiserad. Gillar RCA. Han kanske vill ha dem. Eller också inte. Vi gör så här: Lämna dem så länge, så ser vi hur det går.” Sedan var det Magnavoxen. Valnötsträ, artontums bashögtalare, skivväxlare från Collaro. Senaste nytt för tre år sedan. ”Lämna den också, så ser vi.”

Aronowitz hade alltid varit hopsjunknen i ansiktet, med tunga kinder och hängande örsnibbar och ögonlock, ovanpå en eländigt hopsjunknen hållning. Som om maskinerna han stod böjd över varje dag sög honom till sig. Tyngdkraftens verkan hade blivit ännu tydligare på sistone, en underkastelse inför livets bistra verklighet. Utbudet hade förändrats, klientelet var inte detsamma som det en gång varit, och drömmar och ambitioner var överskattat. I denna skymningstid hade han dock ett par förströelser kvar som höll honom sysselsatt.

”Jag har tv:n”, sa han. Han hostade i en blekt, gul näsduk. Carney följde efter honom in i rummet bakom disken.

Om namnet på skylten – stora bokstäver skrivna med guldfärg i fönstret – lovade en sak och det slitna butiksutrymmet en annan var detta tredje något närmast andligt. Stämningen i rummet var annorlunda, dunkel och vördnadsfull, långt från sorlet och larmet på gatan. Isärplockade mottagare, bildrör i olika storlekar och innanmäten från diverse maskiner belamrade plåthyllorna. Mitt i rummet, under lampan, stod en arbetsbänk av trä med verktyg och otympliga mätinstrument prydligt placerade runt en tom yta i väntan på nästa patient. För femtio år sedan hade merparten av prylarna i rummet inte existerat annat än som halvtänkta idéer i en uppfinnares fantasi – och plötsligt fanns det rum som detta, där invigda män bevarade deras hemligheter.

Tills något nytt dök upp.

Där grabben förut haft sitt skrivbord stod en tärtsäng, med en rutig yllefilt ringlad i ett S på madrassen. Sov Aronowitz här inne? Carney noterade att han hade gått ner ännu mer i vikt sedan sist. Han funderade på att fråga hur gubben mädde, men lät bli.

I skylten ut mot gatan hade Aronowitz samma gamla samling dammiga transistorapparater, men i rummet längst in var det större ruljans på saker och ting. Carneys Philco 4242 stod på golvet. Freddie hade kommit indragande med den på en knarrig vagn i Carneys butik, svor att den var i ”prima skick”. Ibland kände Carney ett behov av att ifrågasätta sin kusins lögner tills de sprack och ibland var hans kärlek sådan att varje uns av misstänksamhet fick honom att skämmas. När han kopplat in tv:n möttes han av en vit prick mitt i rutan och ett surt brus. Han hade inte frågat var den kom ifrån. Han frågade aldrig. Bättre begagnade tv-apparater gick snabbt åt om man bara satte rätt pris.

”Kartongerna kvar”, sa Carney.

”Ursäkta? Jaså, de.”

Vid badrumsdörren stod fyra tv-kartonger från Silvertone, modeller i ljust trä med låga ben, alla kanaler. De tillverkades av Sears, och Carneys kunder hade lärt sig att dyrka Sears redan som barn, då deras föräldrar beställt på postorder eftersom de vita männen i Söderns butiker vägrade sälja till dem, eller sålde till hutlösa priser.

”En kille kom förbi med dem igår”, sa Aronowitz. ”Sa att de trillat av ett lastbilsflak.”

”Kartongerna ser okej ut.”

”Måste varit ett kort fall.”

Säg hundraåttionio dollar i den vanliga handeln, plus en tjuga eller så i Harlemskatt om butiken var vit; upptrissade priser var inte bara ett sydstatsfenomen. Carney sa: ”Jag har nog kunder som är intresserade.” Om han tog hundrafemtio på avbetalning skulle apparaterna formligen springa ut på gatan till tonerna av nationalsången.

”Två kan jag avvara. Jag slänger in arbetet med Philcon på köpet. Det var bara en koppling som var lös.”

De kom överens om ett pris. På vägen ut frågade Aronowitz om Carney kunde hjälpa honom att bära in radioapparaterna bakom disken. ”Jag försöker hålla butiksytan i ordning för kunderna.”

Carney tog Ninth Avenue norrut i stället för att riskera lasten på West Side Highway. Tre radioapparater bortlämnade, tre tv-apparater upphämtade – ingen dålig start på dagen. Han lät Rusty bära in grejerna i butiken och körde upp till den döda tantens lägenhet, 141st Street. Till lunch åt han två korb med bröd och drack en kaffe på Chock Full o’Nuts.

* * *

På Broadway 3461 var hissen trasig. Ur funktion-skylden hade suttit uppe ett tag. Carney räknade trappstegen till fjärde våningen. Om han köpte något och fick bära det ut till bilen

ville han gärna veta hur många steg han skulle svära över på vägen ner. På andra våningen kokade någon grisfötter och på den tredje gamla strumpor, att döma av lukten. Besöket kändes redan som ett slöseri med tid.

Dottern, Ruby Brown, släppte in honom. Huset hade satt sig så att dörren till 4G skrapade i golvet när hon öppnade.

”Raymond”, sa hon.

Han kände inte igen henne.

”Vi gick på Carver samtidigt, jag var ett par år efter dig.”

Han nickade som om han kom ihåg. ”Jag beklagar sorgen.”

Hon sa tack och tittade ner i golvet. ”Jag kom upp för att ta hand om allt, och Timmy James föreslog att jag skulle ringa dig.”

Vem det var visste han inte heller. När han först började låna ut pickupen och köpa möbler kände han alla. Nu hade han varit i branschen så pass länge att ryktet spred sig utanför den gamla kretsen.

Ruby tänkte i hallen. De gick förbi en långsmal köksdel och två sovrum med dörrar mot hallen. Väggarna var slitna, här och var skymtade gipsskivan fram genom tapeten – familjen Brown hade bott i lägenheten länge. Slöseri med tid. Ofta när folk ringde om möbler hade de en märklig uppfattning om vad han ville ha. Trodde att han tog vad som helst, en nedsutten soffa med utstickande fjädrar, slitna vilstolar med svettfläckar på armstöden. Han var ingen skrothandlare. Hittade man ett fynd var det värt det, men han lade alldeles för mycket tid på tips som inte ledde någonvart. Carney hade kunnat skicka Rusty, om assistenten hade haft antingen smak eller förstånd. Det hade han nu inte. Skulle väl komma tillbaka med något som såg ut som om ett gäng tvättbjörnar hade byggt bo i stoppningen.

Men den här gången hade Carney fel. Det ljusa vardagsrummet vette ut mot Broadway och ljudet av en ambulans letade sig in genom fönstren. Det lilla matsalsbordet och stolarna i hörnet var från trettioalet, kantstötta och missfärgade, och på den sol-

blekta, ovala mattan syntes tydliga spår efter ägarnas rörelsemönster, men soffan och fåtöljen var i nyskick. Heywood-Wakefield, med den där skimrande finishen som alla gillade nu. Täckta av genomskinliga plastöverdrag.

”Jag bor i D.C.”, sa Ruby. ”Jag arbetar på sjukhus. Men jag tjtade på mamma att hon skulle göra sig av med den gamla soffan i flera år. För två månader sedan köpte jag de här till henne.”

”D.C.?” sa han. Han drog upp dragkedjan på vinylen.

”Jag gillar det. Inte lika mycket av allt det där.” Hon gjorde en gest ut mot Broadways kaos.

”Visst.” Han strök med handen över den gröna sammetsklädseln: som ny. ”Är den från mr Harold?” Hon hade inte köpt soffgruppen av honom, och serien ingick inte i Blumsteins sortiment så Harold var det enda alternativet.

”Ja.”

”Hon tog bra hand om den”, sa Carney.

Efter att arbetet var avklarat såg Raymond på Ruby igen. Klädd i grå klänning, rund och trind. Trötta ögon. Håret var kort och lockigt i italiensk stil, men plötsligt glimtade bilden fram – Ruby Brown som pinnig tonåring med två långa flätor och ljusblå blus med vit krage. Hon brukade umgås med en grupp andra flickor som var duktiga i skolan. Stränga föräldrar, den typen.

”Carver High School, just det”, sa han. Han undrade om de redan hunnit begrava Hazel Brown och hur det var att gå på sin egen mors eller fars begravning, vilken min man klistrade fast i ansiktet. Minnena som dök upp, små saker och stora saker, vad man gjorde av händerna. Båda hans föräldrar var borta och han hade ingen egen erfarenhet av dylika tillställningar så han undrade. ”Jag beklagar sorgen”, sa han igen.

”Hon hade problem med hjärtat, fick reda på det av läkaren förra året.”

Han hade gått sista året på high school när hon gick sitt andra. Det var elva år sedan nu, 1948, på den tiden då han fortfarande

försökte få grepp om allt. Spackla ihop något presentabelt av sig själv. Ingen annan kände sig manad att hjälpa till så han fick göra det själv. Lära sig laga mat, betala räkningarna när påminnelserna kom, hitta på ursäkter att dra för hyresvärden.

En grupp yngre elever, Rubys klasskamrater, var på honom hela tiden. De hårda killarna i hans egen ålder lämnade honom i fred, de kände honom sedan tidigare och hade vuxit upp ihop med honom, men Oliver Handy och hans gäng var av den råare sorten, det folk ibland kallade *street*. Oliver Handy, som vid ett okänt tillfälle fått båda framtänderna utslagna, lät honom aldrig gå förbi utan att försöka dra igång något.

Oliver och hans kompisar skrattade åt hans fläckiga kläder, som dessutom alltid var för stora eller för små, sa att han luktade sopbil. Vem var han på den tiden? Tanig och blyg, stammade varje gång han öppnade munnen. Han växte två decimeter tredje året på high school, som om hans kropp insåg att den behövde komma ikapp för att klara ansvaret. Carney ensam i den gamla lägenheten på 127th Street, moderlös, med en far som antingen var ute och rände eller låg däckad någonstans. Han gick till skolan på morgonen, stängde dörren till den tomma lägenheten och stålsatte sig mot världen utanför. Men saken var den att när Oliver gav sig på honom – utanför godisbutiken, i trapphuset i skolan – hade han redan lärt sig att tvätta bort fläckarna, att fälla byxorna, ta en ordentlig dusch före skolan. Han hånade honom för den han varit innan han fick någon ordning på saker och ting.

Det tog slut när han drämde ett järnrör i ansiktet på Oliver. U-format som om det hade suttit under en diskbänk någonstans. Röret dök plötsligt bara upp i Carneys hand, liksom framsprunget ur ödetomten på hörnet av Amsterdam och 135th där de omringat honom. Faderns röst: Så tar man hand om en nigger som jävlas. Han fick dåligt samvete när han såg Oliver i skolan, uppsvullen och hopkrupen. Senare fick han höra att hans

farsa hade blåst Olivers på något slags deal med stulna däck, och kanske förklarade det hela saken.

Det var sista gången han använde våld. Som han såg det lärde livet en att man inte var tvungen att leva som man fått lära sig. Alla människor kom någonstans ifrån; det viktiga var vad man gjorde sedan.

Ruby hade flyttat till en ny stad och Carney valde livet i möbelsvängen. En familj. Om det såg ut som motsatsen till hur han haft det som barn så var det hela poängen.

Han och Ruby snackade skit om skolan ett tag, lärarna de avskydde. De hade saker gemensamt. Hon hade ett fint, runt ansikte och när hon skrattade fick han intrycket att Washington hade varit ett bra val. Det fanns gott om anledningar att lämna Harlem om man hade möjlighet.

”Jobbade inte din pappa på bilverkstaden runt hörnet?” sa hon.

Verkstaden hette Miracle Garage, och hans far hade jobbat där under perioder då hans huvudsakliga inkomstkälla sinade. Stadigt arbete, timlön. Ägaren, Pat Baker, hade gjort en del stötar ihop med hans far innan han slog in på den smala vägen. Eller: smalare. Alla bilar i verkstaden hade kanske inte alltid haft rätt papper. Det var det där med strömmen, som Carney kallade det. Saker och ting rörde på sig, precis som hos Aro-nowitz. Som i Carneys egen butik. Varor kom och försvann, som tidvattnet.

Pat hade något slags skuld till hans farsa från den gamla goda tiden och gav honom jobb när det behövdes. ”Jo”, sa Carney, och väntade på att kängan skulle komma. När folk nämnde hans far var det oftast upptakten till en eller annan vanhedrande historia. *Jag såg två poliser släpa ut honom från Finian's* eller *Han stod och pucklade på en kille med ett soptunnelock*. Då blev Carney tvungen att bestämma sig för vad han skulle göra med sitt ansikte.

Men Ruby kom inte med några sjaskiga anekdoter. ”De stängde för några år sedan”, sa hon.

De kom överens om ett pris för soffan och den matchande fåtöljen.

”Vad tror du om radion?” frågade hon. Den stod bredvid en liten bokhylla. På radion hade Hazel Brown haft en röd vas med en bukett konstgjorda blommor.

”Jag får nog passa på radion”, sa han. Han gav vicevärden några dollar för att hjälpa honom ner med soffan; fåtöljen kunde Rusty hämta nästa dag. Sextiofyra trappsteg.

* * *

Carney's Furniture hade varit en möbelbutik innan Carney tog över kontraktet och en möbelbutik innan dess. Efter fem år i branschen hade han klarat sig längre än Larry Early, en frånstötande typ som var illa lämpad för detaljhandel, och Gabe Newman, som stuckit från stan en natt och lämnat efter sig en hel hop arga fordringsägare, familj, två flickvänner och en bassethund. En vidskepligt lagd person hade kanske tvekat inför tanken på att öppna ytterligare en inredningsbutik på samma adress. Lokalen såg inte mycket ut för världen, men för rätt man fanns där potential. Carney använde de tidigare hyresgästernas grusade planer och krossade drömmar som ett slags gödningsmedel för sina egna växande ambitioner, på samma sätt som en fallen ek i förruttnelsen ger näring åt ekollonet.

Hyran var inte orimlig för 125th Street, butiken låg bra till.

Rusty hade två stora fläktar i gång i den varma juniluften. Han hade en tröttsam vana att jämföra vädret i New York City med det i hans barndoms Georgia, enligt historierna ett land plågat av ohyggliga skyfall och tryckande hetta. ”Det här är väl ingenting.” Rusty hade kvar småstadsbons inställning till tid och stressade sällan upp sig. Han var ingen naturbegåvning som försäljare, men under sina två år i butiken hade han utvecklat en alldeles egen sorts lantlig charm som tilltalade ett särskilt segment av

Carneys kunder. Rustys nya frisyr, en rödglansig rakpermanent fixad av Charlie på Lenox, gav honom ett självförtroende som avspeglade sig i försäljningssiffrorna.

Rakpermanenten till trots var det tomt i butiken den här måndagen. ”Inte en levande själ”, sa Rusty när de bar in Ruby Browns soffa till avdelningen för bättre begagnat. Han lät nedslagen, Carney gillade det hos honom. Rusty studerade vanliga kundmönster som en bonde spanar efter åskmoln.

”Det är varmt ute”, sa Carney. ”Folk har annat för sig.” De ställde Heywood-Wakefield-pjäsen så att den syntes. Avdelningen för bättre begagnat tog upp tjugo procent av butiksytan – Carney räknade på varenda kvadratcentimeter – tio procentenheter mer än året innan. Sortimentet hade långsamt vuxit i takt med att Carney insett lockelsen de begagnade varorna utövade på fyndjägare, flanörerna som just fått lön, folk som bara råkade ha vägarna förbi. De nyproducerade möblerna höll högsta kvalitet – han var auktoriserad återförsäljare för Argent och Collins-Hathaway – men andrahandsgrejerna hade andra fördelar. Det var svårt att säga nej när man valde mellan lagerleverans och att gå hem med sin öronlappsfatölj samma dag. Carneys skarpa blick innebar att folk fick bra möbler, och han var lika noggrann när det gällde begagnade lampor, elektronikvaror och mattor.

Carney gillade att gå en runda i butiken innan han öppnade. Den där halvtimmen när morgonljuset strålade in genom de stora fönstren, över banken på andra sidan gatan. Ibland flyttade han en soffa så att den inte stod för nära väggen eller rättade till en sned REA-skylt, lade i ordning broschyrerna från olika tillverkare. Sulorna på hans svarta skor slog lätt mot trägolvet, dämpades tillfälligt av den mjuka luggen på en matta, fortsatte igen. Han hade en teori om speglar och hur de drog uppmärksamheten till olika sektioner av butiken; under inspektionens gång hände det att han testade sin teori. Sedan öppnade han butiken för Harlem. Alltihop var hans, detta osannolika

kungadöme som han skapat själv med ren flit och intelligens. Det var hans namn som stod på skylten, tydligt och klart, även om de utbrända lamporna fick stället att se ganska ödsligt ut på kvällen.

Efter att ha försäkrat sig om att Rusty hade ställt tv-apparaterna där han bett honom nere i källaren drog sig Carney tillbaka till sitt kontor. Han tyckte att det var viktigt att hålla stilen och bar helst kavaj, men det var för varmt. Under kavajen hade han en vit kortärmad skjorta, med den mönstrade slipsen instoppad mellan mittknapparna. Han hade stoppat in den när han packade radioapparaterna för att den inte skulle vara i vägen.

Vid skrivbordet gick han igenom dagens räkenskaper; han låg ute med pengarna han betalat för radioapparaterna flera år tidigare, dagens tv-köp och Ruby Browns möbler. Kassa-behållningen var inte särskilt uppmuntrande, framför allt inte om värmen hängde kvar och kunderna fortsatte hålla sig borta.

Eftermiddagen gick mot sitt slut. Siffrorna gick inte ihop, det gjorde de aldrig. Han dubbelkollade vilka kunder som var sena med betalningarna. Alldeles för många. Han hade funderat på saken ett tag och bestämde sig nu för att det fick vara nog med avbetalningsplanerna. Folk älskade dem visserligen, men han hade inte råd med förseningarna längre. Att skicka ut indrivare gjorde honom illa till mods. Det fick honom att känna sig som en gangster med inhyrda torpeder. Hans far hade utfört en del sådana jobb, bankat på folks ytterdörrar så att alla i trappuppgången kom ut för att se vad som pågick. Uppföljningen när hot inte räckte... Carney avbröt sig. Han hade sin beskärda del av hopplösa fall och var alldeles för blödig när det gällde att förlänga betalningsfristerna och ge folk en andra chans. Han hade inte tillräckligt med omsättning för det just nu. Elizabeth skulle hålla med och försäkra honom att han gjorde rätt.

Det var nästan dags att stänga. I huvudet var han redan ett kvarter hemifrån när han hörde Rusty säga: ”Det är en av våra

storsäljare.” Han såg ut genom fönstret på andra sidan skrivbordet. Dagens första kunder var ett ungt par – kvinnan var gravid och mannen lyssnade nickande på Rustys svada. Intresserade, även om de kanske inte visste det själva än. Kvinnan satte sig i den nya Collins-Hathaway-soffan och fläktade med handen framför ansiktet. Hon såg ut att vara redo att föda vilken dag som helst. Eventuellt på de fläckavstötande dynorna i Carneys butik.

”Får det lov att vara ett glas vatten?” frågade han. ”Ray Carney, det är jag som äger stället.”

”Ja tack, gärna.”

”Rusty, kan du hämta ett glas vatten åt damen?” Han drog fram slipsen.

Paret framför honom var mr och mrs Williams, nyinflyttade på Lenox Avenue.

”Om soffan du sitter i känns välbekant, mrs Williams, så är det för att den var med på *The Donna Reed Show* för en månad sedan. Scenen hos läkaren? Den har blivit väldigt populär.” Carney berättade om egenskaperna som utmärkte Melodyserien. Futuristiska linjer, vetenskapligt testad komfort. Rusty kom med mrs Williams vatten – han hade tagit god tid på sig, gett Carney utrymme att komma igång med säljsnacket. Hon drack några klunkar, lutade huvudet åt sidan och lyssnade uppmärksamt, antingen på Carneys soffprat eller varelsen i magen.

”Ska jag vara helt ärlig, sir”, sa hennes make, ”så behövde Jane bara sätta sig ner en stund i värmen.”

”Soffor är bra att sitta i. Det är det de är till för. Vad arbetar du med, mr Williams, om jag får fråga?”

Han var matematiklärare på den stora grundskolan på Madison, hade jobbat där i två år. Carney ljög och sa att han aldrig hade varit särskilt bra på matte, och mr Williams började genast berätta om hur viktigt det var att väcka barnens intresse tidigt så att de inte blev avskräckta. Mekaniskt, som om det kom från den senaste lärarhandboken. Alla människor hade sina repliker.

Babyn skulle komma om två veckor, var det beräknat. Ett junibarn. Carney försökte komma på vad folk sa om junibarn men lyckades inte. ”Min fru och jag väntar vårt andra i september”, sa han. Det var sant. Han visade bilden på May som han hade i plånboken. ”Hon har födelsedagsklänningen på sig.”

”Faktum är”, sa mr Williams, ”att det nog kommer dröja ett tag innan vi har råd med en ny soffa.”

”Ingen fara alls. Kom så visar jag er runt”, sa Carney. Att inte åtminstone låtsas vara intresserad vore oartigt när man blivit bjuden på ett glas vatten.

Det var svårt att genomföra en ordentlig rundtur i butiken när en av parterna satt flämtande parkerad på ett ställe. Mr Williams ryggade undan när han kom för nära möblerna, som om själva kontakten skulle suga pengarna ur fickan på honom. Carney kom ihåg hur det hade varit på den tiden då allt var både för dyrt och helt nödvändigt på samma gång, då han och Elizabeth försökte hanka sig fram i världen som nygifta. Han hade redan startat butiken, väggarna var fortfarande nymålade. Ingen hade trott att han skulle fixa det förutom hon. Varje kväll fanns hon där för att försäkra honom att det skulle gå bra, och han förundrades över allt det främmande hon visade honom. Vänlighet och tillit – han visste inte vilka fack man stoppade sådant i.

”Modulkonstruktionen gör det enkelt att utnyttja ytan i rummet”, sa Carney. Han radade upp fördelarna med Argents nya serie, som han för övrigt trodde på själv – den nya blanka finishen och de avsmalnande benen fick det att se ut som om soffan svävade fritt i luften, se bara – samtidigt som hans tankar rörde sig i andra banor. Unga människor och deras ansträngningar. Skickliga skådespelare gjorde samma sak, antog han, läste sina repliker samtidigt som de funderade över gårdagens gräl, eller plötsligt påmindes om någon obetald räkning av en man på femte raden som liknade tjänstemannen på banken. För att upptäcka brister i framförandet var man tvungen att komma varje kväll.

Eller tillhöra samma teatersällskap och samtidigt brottas med sina egna distraherande funderingar. Han tänkte: Det är inte lätt att komma någonvart i den här stan utan hjälp –

”Får jag se”, sa mrs Williams. ”Jag vill bara se hur den känns att sitta i.”

Hon stod bredvid dem. Tillsammans betraktade de Argentsoffans turkosblå dynor, inbjudande som ett svalt hav en varm sommardag.

Mrs Williams hade lyssnat medan hon drack sitt vatten. Nu tog hon av sig skorna och sjönk tillbaka mot det rundade vänstra armstödet. Hon slöt ögonen och suckade.

De kom överens om en lägre handpenning än vanligt och en generös avbetalningsplan. Skrattretande, alltihop. Så fort de hade fyllt i de nödvändiga blanketterna och lämnat butiken låste Carney dörren för att förhindra ytterligare obetänksamma beslut. Argents Metropolitanserie var en bra investering, med kemiskt behandlade bouclékuddar och Airform-stoppningen som fyra av fem deltagare gett högsta betyg i ett blindtest. Soffan skulle hålla länge, klara både ett och två barn. Han var glad att han inte hade sagt något till Rusty eller Elizabeth om att sluta med avbetalningarna.

Rusty stämplade ut och så var det bara han kvar. Back efter allt han lagt ut under dagen. Han hade ingen aning om varifrån pengarna till hyran skulle komma men månaden hade å andra sidan bara börjat. Man visste aldrig. Tv-apparaterna var fina och det kändes bra att kunna hjälpa ett trevligt ungt par med något som ingen hade hjälpt honom med när han var ung. ”Jag må vara pank, men jag är i alla fall ingen skurk”, sa han för sig själv, som han ofta gjorde i liknande stunder. När han kände på samma vis. Trött och en aning desperat, men också liksom upplyft. Han släckte lamporna.